

Stockholm den 8 april 2019

R-2019/0414

Till Finansdepartementet

Fi2019/00521/S3

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 18 februari 2019 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Genomförande av direktivet om skattetvistlösningsmekanismer inom EU.

Sammanfattning

Advokatsamfundet, som välkomnar ett införande av särskilda skattetvistlösningsmekanismer vid dubbelbeskattning, anser att en justering av promemorians förslag till genomförande av artikel 16.6 i direktivet bör göras. Advokatsamfundet har i övrigt inget att erinra mot promemorians förslag. Advokatsamfundet vill dock särskilt framhålla följande.

Synpunkter

Bakgrund

Internationell skatterätt är ett komplext rättsområde. Tolkningsproblemen är betydande. Därtill kommer att olika stater kan ha delvis motstående intressen såtillvida att två eller flera länder kan göra anspråk på beskattningen av en och samma inkomst. Det är därför inte förvånande att internationell dubbelbeskattning i många fall är ett betydande problem, framför allt för företag, men också för individer. Det är bl.a. mot denna bakgrund som EU-kommissionen har identifierat att dubbelbeskattningen kan utgöra ett hinder mot gränsöverskridande handel och investeringar.

EU-kommissionen har vidare angivit att dess målsättning med den inre marknaden är ett rättvist, effektivt och tillväxtvänligt skattesystem som bygger på principen att skatt normalt ska beskattas i det land där vinsterna uppkommer. Denna ambition är i tydlig linje med OECD:s mycket omfattande s.k. BEPS-projekt (*Base Erosion and Profit Shifting*). Den fortgående anpassningen till BEPS, inklusive EU-rättslig reglering som bygger på BEPS, medför att det internationella skatteregelverket för närvarande är under omvälvning. Förändringstakten är mycket hög och förändringarna är också materiellt sett betydande. De konkreta förslagen som hittills har tagits fram med utgångspunkt i BEPS har i många fall implementerats på relativt kort tid och efter att endast en begränsad konsekvensanalys har gjorts. Detta medför att vi framgent sannolikt kommer att se fler och mer komplicerade tvister mellan länder avseende hur dessa nya regler ska tolkas. Internationell dubbelbeskattning lär öka.

I dag är skattebetalare som har blivit föremål för internationell dubbelbeskattning i princip hänvisade till de tvistlösningsmekanismer som finns i tillämpliga skattningsavtal. Detta innebär sammanfattningsvis att ett företag eller en individ som anser att beskattningen i något av de två länderna strider mot ett tillämpligt skatteavtal kan begära hjälp hos den behöriga myndigheten i sitt hemvistland (i Sverige, Skatteverket). Den behöriga myndigheten kan lösa frågan genom en så kallad ömsesidig överenskommelse med det andra landet. Processen är ofta komplicerad, särskilt om fler än två länder är involverade, och tidsutdräkten är avsevärd. För enskilda innebär detta i praktiken bristande förutsebarhet och rättssäkerhet, vilket bl.a. försvårar investeringsbeslut i samband med internationella transaktioner.

Mot den ovan redovisade bakgrunden är direktivet om skattetvistlösningsmekanismer vid dubbelbeskattning välkommet.

Genomförandet av artikel 16.6

När det gäller det svenska genomförandet av direktivet, bör emellertid en viktig justering av promemorians förslag göras.

Enligt artikel 16.6 i direktivet får en berörd medlemsstat, något förenklat, neka tillgång till tvistlösningsförfarandet i fall där påföljder har ålagts i den medlemsstaten för *skattebedrägeri, avsiktlig försummelse* och *grov vårdslöshet* (Advokatsamfundets kursivering) vad avser den justerade inkomsten eller det justerade kapitalet.

Vidare får en behörig myndighet enligt artikel 16.6 – om ett rättsligt eller administrativt förfarande har inletts som skulle kunna leda till sådana påföljder och detta förfarande äger rum samtidigt som något av de förfaranden som avses i direktivet – låta förfarandena enligt direktivet vila i avvaktan på den slutliga utgången i det redan inledda rättsliga eller administrativa förfarandet.

I promemorian anförs att artikel 16.6 för svenskt vidkommande innebär att Skatteverket får ges möjlighet att avslå en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté när påföljder

har ålagts i Sverige enligt skattebrottslagen (1971:69) eller skattetillägg enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) påförts. En sådan bestämmelse finns i 4 kap. 4 § i promemorians förslag. Vidare anförs i promemorian att artikel 16.6 på motsvarande grunder också ger Skatteverket möjlighet att vilandeförklara förfarandet enligt direktivet till och med datumet för den slutliga utgången i det redan inledda rättsliga eller administrativa förfarandet (se 8 kap. 2 § i promemorians förslag).

De nämnda bestämmelserna (4 kap. 4 § respektive 8 kap. 2 §) går enligt Advokatsamfundets bedömning väsentligt längre än direktivet.

Skattetillägg får bl.a. påföras om en individ eller ett företag på något annat sätt än muntligen har lämnat en oriktig uppgift under ett förfarande eller i ett mål om egen beskattning, om uppgiften inte godtagits efter prövning i sak av domstolen (49 kap. 4 § skatteförfarandelagen). Vad som är en oriktig uppgift är regelmässigt föremål för svåra bedömningar och processer i domstol. Klart torde dock vara att det enligt gällande rätt inte krävs att det är fråga om *skattebedrägeri*, *avsiktlig försummelse* eller *grov vårdslöshet* för att skattetillägg ska kunna påföras. Det bör därutöver noteras att det är vanligt att Skatteverket initialt beslutar om skattetillägg, men att skattetillägget sedan, vid obligatorisk omprövning i samband med ett överklagande eller efter prövning av domstol, till slut inte tas ut. Om Skatteverket i sådana situationer ges möjlighet att t.ex. neka en begäran om att inrätta en rådgivande kommitté är risken stor för att reglernas tänkta funktion urholkas på ett sådant sätt att rättssäkerheten påverkas negativt.

En ordning som på det föreslagna sättet går väsentligt längre än direktivet skulle löpa stor risk att medföra att en betydande del av de fall som skulle tjäna på att prövas enligt de föreslagna reglerna inte skulle komma i fråga för sådan prövning, eftersom skattetillägg påförts, trots att det *inte* är fråga om *skattebedrägeri*, *avsiktlig försummelse* eller *grov vårdslöshet*. Detta skulle i sin tur innebära att reglerna inte får de positiva effekter som eftersträvas. Advokatsamfundet anser därför att reglerna bör begränsas till att avse fall som omfattas av skattebrottslagen, dvs. fall som – förenklat – tar sikte på just skattebedrägerier som sker uppsåtligen eller via grov oaktsamhet.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg